

Dyreetisk kassetækning

Af Peter Sandøe, Københavns Universitet, Det Biovidenskabelige Fakultet

Dyr er ikke bare dyr. De fleste mennesker skelner mellem dyr efter deres rolle og placering i vores liv og tildeler dem som følge heraf forskellig etisk status. Nogle dyr, fx grise, er landbrugsdyr – dem er det OK at slagte, så længe de bliver behandlet ordentligt, mens de lever. Andre dyr, fx hunde, er familie- eller kæledyr – dem har vi særlige pligter over for; og det anses almindeligvis ikke for god etik at aflive sådanne dyr, uden at de er gamle eller syge. Andre dyr, fx grævlinge, er vilde dyr – og dem skal vi bare lade være i fred. Andre dyr igen, fx rotter, er skadedyr; og dem må vi bekæmpe med alle til rådighed stående midler.

Denne form for dyreetik fungerer ganske fint, så længe dyrene bliver i deres kasser, og vi ikke bliver tvunget til at forholde os til, hvorfor fx en hund skal have større rettigheder end en gris. En vigtig undtagelse er dog huskatten. Den er for det første et familiedyr, som efterhånden har gjort hunden rangen stridig som det mest populære af slagsen. Den er også et skadedyr, som larmer og griser, og som man derfor indfanger og afliver. Endelig er den et halvildt dyr, som under betegnelsen "herreløs" lever tæt på mennesker. Det er selvfølgelig noget, som giver anledning til problemer – for hvordan kan vi på én gang have katten som vores bedste ven, som vi forkæler med udsøgte lækkerier på dåse, og samtidig indfange og aflive katte som skadedyr. Endvidere er det en provokation for mange mennesker, der holder af katte, at tænke på, at der går herreløse katte rundt derude, som ikke har adgang til kattedmad *ad libitum*, og som derfor i perioder (lige som alle andre vilde dyr) må sulte.

For nogle toneangivende dyreværnsfolk er løsningen på problemet tilsyneladende at få alle kattene ind i kassen med familiedyr. Enhver kat skal mærkes og registreres, så man entydigt kan placere den hos en ejer, der har ansvaret for at fodre og passe den. (Hvad der skal ske med de øvrige katte taler man ikke så højt om!) Personligt og i min egenskab af formand for Det Dyreetiske Råd har jeg svært ved at forstå den tankegang. Selvfølgelig er der behov for, at katteejere opfører sig ansvarligt. Selvfølgelig er der behov for, at nogen gør noget i forhold til syge og nødlidende katte. Men er der grund til at gøre alle katte til ejerkatte?

Katte har levet på vore breddegrader i næsten to tusind år. I hele den periode har kattene placeret sig mere eller mindre tæt på mennesker, hvor nogle har været husdyr, mens andre har været halvilde. Der er intet, som tyder på, at de herreløse katte generelt er forhutlede eller meget plaget af sygdomme. Hvorfor kan man ikke lade de herreløse katte være; og nøjes med at gribe ind, når der er katte, som enten viser sig at være forhutlede eller til alvorlig gene? I de tilfælde må man selvfølgelig indfange og aflive de pågældende katte.

Hvad er problemet med den løsning? Hovedsageligt at den tvinger os til at gøre op med den dyreetiske kassetækning. Men det mener jeg faktisk også, at det er på tide, at vi gør. Der er behov for at diskutere dyreetik på tværs af kasserne.